

Årsberetning 2021-22

Vi er Stenbroens Jurister

Stenbroens Jurister blev stiftet d. 4. juni 2021 for at opretholde adgangen til specialiseret retshjælp på gaden for hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Dét er lykkedes.

I dag har Stenbroens Jurister 11 ansatte, vi driver to retshjælpsklinikker i henholdsvis København og Aarhus, og i 2022 ydede vi juridisk rådgivning og bistand til særligt udsatte i mere end halvdelen af landets kommuner – i næsten 1.800 sager. Vi fører derudover flere forebyggende oplysningskampagner om regler og rettigheder på socialområdet. Se meget mere data om vores arbejde i 2022 på side 3, og læs mere om vores aktuelle kampagner på side 5. Du kan se alle vores medarbejdere på stenbroensjurister.dk

Stenbroens Jurister blev stiftet af samtlige tidligere medarbejdere i retshjælpen Gadejuristen, efter vi alle forlod vores gamle arbejdsplads på meget kort tid på grund af uenighed med Gadejuristens ledelse og bestyrelse. Mellem os havde vi således mere end 70 års erfaring med specialiseret retshjælp til de mest udsatte. Samtidig havde vi et pressende behov for at skabe bedre organisatoriske rammer for retshjælpsarbejdet. På grund af historien bag vores stiftelse, var det et afgørende succeskriterie for os at få en bred og fagligt kompetent bestyrelse i ryggen. Dem kan du møde på side 4.

Det har været overvældende, at så meget er opnået, kun to år efter vi gik på gaden første gang uden midler til hverken løn eller telefoner. Vi kunne ikke have gjort det uden den store opbakning, vi fra første dag mødte på gaden samt fra advokatbranchen, civilsamfundets aktører på socialområdet og alle vores gode kontakter i det offentlige. Vi er taknemmelig for alle der har støttet os.

Men helt afgørende blev det, at vi hurtigt fik støtte fra Dreyers Fond og Oak Foundation Denmark, der gjorde det muligt at fastholde vores erfarne medarbejdere og etablere Stenbroens Jurister som organisation. Desuden har Dreyers Fond i tillæg til fondens væsentlige økonomiske bidrag også bistået med stort engagement i den fortsatte udvikling af Stenbroens Juristers potentiale, hvilket vi er taknemmelige for. Udover de store fondsbidrag har Stenbroens Jurister fra 2022 opnået offentlig støtte fra socialreserven med bred støtte fra Folketingets partier. Du kan læse mere om Stenbroens Juristers økonomi på side 7.

Det er vigtigt at huske på, at der bag alle tallene findes udsatte mennesker med alvorlige problemer, som ganske ofte har en retlig dimension. For at sikre, at de også er repræsenteret her, har årsberetningen en række konkrete eksempler på vores retshjælpsarbejde.

God læselyst.

Maja Løvbjerg Hansen

Jurist og direktør i Stenbroens Jurister

1.798
Sager i 2022

Stenbroens Jurister modtog 1.068 henvendelser i 2022 og rådgav eller bistod i 1.798 små og store sager.

Vi har i 2022 registreret henvendelser fra personer i 54 forskellige kommuner landet over.

81 % af henvendelserne til Stenbroens Jurister er fra hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. De øvrige er fra pårørende og fagpersoner.

Langt de fleste henvendelser til Stenbroens Jurister kommer fra personer i aldersgruppen omkring 41-50 år (43%). Kun hver tiende er i aldersgruppen op til 30 år.

To tredjedele af henvendelserne til Stenbroens Jurister er fra personer, der fremtræder som mænd. En tredjedel er fra personer, der fremtræder som kvinder.

Medarbejdere

De første gadeture i Stenbroens Jurister foregik på frivillig og ulønnet basis. Da vi fik støtte til etableringen, tiltrådte de første seks ansatte, og indenfor kort tid kom yderligere to til. Alle tidligere kollegaer fra det samlede hold af medarbejdere i Gadejuristen. En enkelt tidligere kollega havde fået anden beskæftigelse (som borgerrådgiver), men er ved afgivelse af årsberetningen også tiltrådt i Stenbroens Jurister. Der er derudover kommet fire medarbejdere til, mens én er fratrådt i 2021 (og yderligere én i 2022).

I skrivende stund er der i alt 11 ansatte i Stenbroens Jurister inklusive direktøren, hvoraf otte medarbejdere er jurister. De øvrige er henholdsvis ansat som kontorkoordinator, gademedarbejder samt studerende. Seks medarbejdere er fuldtidsansatte, mens tre er deltidsansatte og én er studerende. En enkelt medarbejder er på barsel.

Sagseksempel:

Vi tager kampen med banken

En sælger af hjemløseavisen Hus Forbi kontakter os. Han har fået lukket sin konto i banken.

Banken mener, at han modtager suspekte overførsler og vil først ikke genåbne hans konto, selvom vi godtgør, at overførslerne er mobilepay-betaling for avissalg.

Vi klager til bankens egen klageansvarlige, der efter vores henvendelse annullerer lukningen af kontoen. Det sker dog med et krav om, at han ikke fremover må bruge kontoen til indtægter fra hans salg af Hus Forbi.

Efter at have fundet en konkret løsning, så han fortsat kan sælge aviser, arbejder vi nu videre på at få ophævet bankens begrænsninger.

Bestyrelse

På grund af vores tilblivelseshistorie, har det været helt fundamentalt i etableringen af Stenbroens Jurister at have en kompetent og repræsentativ bestyrelse i ryggen. Efter vores vedtægter skal bestyrelsen derfor blandt andet have brugererfaring. Det er der ikke i bestyrelsen i andre organisationer, der tilbyder specialiseret retshjælp. Bestyrelsen skal derudover have kompetencer indenfor jura, økonomi og ledelse samt viden om målgruppens vilkår.

- **Knud Foldschack** (bestyrelsesformand). Advokat.
- **Jelena Seidel** (næstformand). Formand i SIO, 20 års erfaring med rettighedsarbejde for sexarbejdere.
- **Karen Ervolder**. Socialfaglig leder i Glostrup kommune, 25 års erfaring med rusmiddelbehandling.
- **Juliane Eskildsen**. Tidligere hjemløs og Hus Forbi sælger. Stort netværk blandt særligt unge hjemløse.
- **Julia Kadin Funge**. Jordemoder, Msc, erfaring med sundhedstilbud til særligt sårbare patientgrupper.
- **Balder Johansen**. Leder LOGIK & CO og medlem af bestyrelsen i Ejendomsfonden Mændenes Hjem.
- **Paul Mollerup**. Administrerende direktør i Danske Advokater.

Afdelinger og lokaler

Ved stiftelsen havde Stenbroens Jurister ingen lokaler. Vi fik forholdsvist hurtigt et lille mandskabsrum i Kødbyen på Vesterbro i København, hvor vi kunne have en lille printer og holde pauser under gadearbejdet.

I oktober 2021 åbnede vi vores første retshjælpsklinik i Abel Cathrines Gade 21 på Vesterbro, hvor vi siden har haft åbent tre dage om ugen. I oktober 2022 åbnede vi retshjælpsklinik på Jægergårdsgade 164C i Aarhus, hvor vi siden har haft åbent to dage om ugen.

Begrebet retshjælpsklinik er lånt fra sundhedsverdenen for at huske alle på, at det er et sted, hvor det er muligt at få konkret og umiddelbar hjælp med det samme – et sted hvor der skabes løsninger, ikke papirarbejde.

I april måned 2023 har vi fået et egentligt kontor til sagsbehandling på Gasværksvej 1 på Vesterbro i København. Vi har i den forbindelse opsagt mandskabsrummet i Kødbyen.

Sagseksempel:

Vi finder svar i gamle sager

En person henvender sig i vores retshjælpsklinik på Vesterbro med et spørgsmål til en gammel straffesag mod ham.

For adskillige år siden blev han først varetægtsfængslet og senere tiltalt i en sag om en større mængde kokain, som han blev frikendt i.

Han ønskede efterfølgende erstatning for varetægtsfængslingen, men ved ikke om hans forsvarsadvokat fik søgt eller hvordan det endte. Han oplyser, at han forgæves har forsøgt at få kontakt til advokaten.

Vi søger aktindsigt i sagen og kan på den baggrund oplyse ham om, at hans advokat søgte erstatning til ham, men at kravet blev afvist af retten.

Forebyggende retshjælp

Foruden den målgruppemæssige afgrænsning og juridiske specialisering, udmærker Stenbroens Jurister sig fra øvrige retshjælpsorganisationer ved vores forebyggende retshjælpsarbejde. Forebyggende retshjælp omfatter principielt alle former for indsatser, hvor vi forsøger at forhindre at skulle løse de samme problemer igen og igen. Nogle af indsatserne udvikler sig til egentlige kampagner. Siden stiftelsen har vi iværksat tre sådanne kampagner som led i vores forebyggende retshjælpsarbejde.

Ret til advarsel for stofbesiddelse: Forholdsvis kort tid efter etableringen lancerede vi i 2021 en oplysningskampagne om regler i lovgivningen om euforiserende stoffer, som betyder at socialt udsatte med stærk stofafhængighed skal have en advarsel i stedet for en bøde, når de er i besiddelse af stoffer til eget brug. Selvom reglerne er fra 2007 er de aldrig blevet ordentligt implementeret hos dansk politi, og vi bistår løbende udsatte stofbrugere med at få annulleret forkerte bøder. Vi uddeler derfor et gult rettighedskort om reglen og er gået

i dialog med myndighederne om problemet, blandt andet i en tværministeriel arbejdsgruppe. Indsatsen har ført til, at politikolen fra efteråret 2022 har sat fokus på særreglerne i undervisningen, og at Rigspolitiet inden sommeren 2023 gennemfører en informationsindsats om reglerne i alle landets 12 politikredse. Se kampagnen på gulekort.dk.

Ret til abstinensbehandling: Mange udsatte stofbrugere oplever desværre at blive afvist, når de søger behandling for abstinenser, selvom alle læger må – og i nogle tilfælde skal – behandle patienter, der søger abstinensbehandling. Vores erfaring har vist at det er et vanskeligt emne at kommunikere alvoren af, og vi gik derfor i dialog med en kunstner og stofbrugernes egne organisationer om at illustrere, hvor intense lidelserne kan være. Sundhedsstyrelsen vil i 2023/2024

vil sætte fokus på problemet og udarbejde en konkret vejledning til læger om behandling af abstinenser. Vi følger arbejdet og forventer at skruer op for kampagnen for at understøtte Sundhedsstyrelsens arbejde. Se kampagnen på abstinenser.dk

Ret til bank: I 2022 oplevede vi tiltagende henvendelser fra hjemløse og andre særligt udsatte om problemer med at få eller fastholde en bankkonto. At have en bankkonto er afgørende for at kunne modtage hjælp fra det offentlige og agere i samfundet og derfor har alle ret til en konto. I praksis bliver mange dog afvist og vi udviklede derfor kampagnen Ret til Bank. Kampagnen og medfølgende medieomtale har sat stor fokus på udfordringen, og Stenbroens Jurister deltager aktuelt i to ministerielle arbejdsgrupper om at sikre adgangen til en bankkonto og udbetaling af offentlige ydelser. Se kampagnen på rettilbank.dk

ABC om behandlingsrettigheder: I begyndelsen af 2023 har vi desuden udgivet en lommebog om rettigheder i substitutionsbehandling. Bogen blev i første omgang trykt i 1.000 eksemplarer, men det har allerede nu været nødvendigt at genoptrykke den, da den er populær og efterspurgt. Bogen findes også i en online-version. Se bogen på stenbroensjurister.dk/abc.

§ stenbroens jurister

Du har ret til abstinensbehandling

Du kan søge lægehjælp, hvis du har abstinenser. Behandlingen kan mindske de lidelser, som du kan få, hvis du mangler eller stopper med at bruge stoffer, medicin eller alkohol. Alle læger må behandle abstinenser. Er abstinenserne akutte, skal lægen straks behandle dem. Lægens pligt til at behandle abstinenser fremgår direkte af substitutionslovens § 41, stk. 1. Læs mere og bestil Stenbroens Juristers rettighedskort om abstinenser gratis på abstinenser.dk

abstinenser.dk

Økonomiske hovedtal

Stenbroens Jurister havde i første regnskabsperiode (2021-22) en omsætning på 7.760.409 kroner. Den største udgift er lønudgifter, der samlet beløber sig på 4.794.414 kroner.

Budgettet for 2023 er på 6,2 millioner kroner, hvoraf 1,5 millioner kommer fra offentlig finansiering. Resten rejses fra fonde og private støtter.

Støtter

Ud over den store støtte fra Dreyers Fond og Oak Foundation Denmark har Stenbroens Jurister modtaget støtte fra en række advokatkontorer og advokater. Denne støtte var helt uundværlig i vores spæde start, da vi intet havde. Der skal derfor lyde en helt særlig tak til advokat Asser Gregersen og advokat Christian Dahlager.

Udover den økonomiske støtte vi modtager, har Stenbroens Jurister modtaget støtte fra en række virksomheder. Djøf Forlag stiller deres digitale jurabibliotek og lovsamlingen eLov til rådighed gratis, Schultz Legal stiller deres juridiske researchplatform til rådighed gratis, delebilsfirmaet LetsGo har givet os et fordelagtigt erhvervsabonnement, Segafredo leverede gratis kaffe det første halve år og Logik & Co. leverede gratis hjælp til indretning. Advokatfirmaet Foldschack og Forchhammer har gratis bistået med administration. Tak.

Sagseksempel:

Vi sikrer hjemløses kontanthjælp

En hjemløs mand kontakter os telefonisk efter henvisning fra en anden gadeperson. Han har stået uden indtægt i månedsvis efter at være blevet løsladt til gaden uden kontanthjælp.

Kommunen har afvist at udbetale økonomisk hjælp til ham efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Afslaget er begrundet med henvisning til ægtefællens forsørgerpligt i lovens § 2. Efter Ankestyrelsens principafgørelse 36-12 forudsætter dette imidlertid, at forsørgelsespligten faktisk opfyldes af ægtefællen, hvilket ikke har været tilfældet.

Vi klager på hans vegne over afgørelsen. Han får herefter bevilliget kontanthjælpen med tilbagevirkende kraft.

Fremtiden

For at holde årsberetningen aktuel, har vi på flere områder berørt forhold fra 2023, herunder om vores kampanjer og bogudgivelse, medarbejdertilgang og vores nye lejemål på Vesterbro. Det er alt sammen tiltag, der øger Stenbroens Juristers retshjælpskapacitet og kvaliteten af vores juridiske rådgivning og bistand. Skal vi derudover gøre nogle konkrete nedslag i vores aktuelle arbejde, kan vi i overskrifter fremhæve:

Kernedriften: Vi arbejder løbende på at kunne give endnu bedre retshjælp til endnu flere hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Vi vil i 2023 have særligt fokus på at optimere vores sagsgange og øge

vores interne vidensdeling på de retsområder, hvor vi får særligt mange henvendelser. Det gør vi for at frigive tid og kræfter til de mange vanskelige eller særligt ressourcekrævende sager, som vi skal kunne hjælpe med.

Forankring i Aarhus: Åbningen af vores retshjælpsklinik i Aarhus har gjort det klart, at der er stort lokalt behov for specialiseret retshjælp. Vi arbejder derfor lige nu på at finde ud af, hvordan vi kan forankre Stenbroens Jurister i Aarhus på såvel kort som lang sigt.

Uddannelse: Vi har netop afsluttet vores kursus i gadenær jura for studerende, som har kørt siden efteråret sidste år. Kurset er vigtigt i vores langsigtede arbejde for at øge forståelsen for de mest udsattes udfordringer og livsvilkår blandt jurister. Kurset har været utroligt populært og med lang venteliste. Der er derfor ikke tvivl om, at vi vil gentage det. Men vi skal have fundet den rette form på kurset fremadrettet. Sammen med Danske Advokater har vi desuden udviklet et nyt advokatkursus med titlen "Den udsatte klient", som vil blive afholdt første gang i slutningen af 2023.

Medier

Stenbroens Jurister er til stede på LinkedIn, Instagram og Twitter. Vi deler løbende nyheder om vores arbejde, herunder også billeder fra vores gadgeture. Det er et afgørende princip for os, at der skal være åbenhed om vores arbejde og via løbende opdateringer kan vi udbrede viden om vores arbejdsmetoder og de sager, vi arbejder med. Derfor har vi også valgt at dele sagseksempler fra vores arbejde.

Sagseksempel:

Vi redder den gode løsladelse

Vi bliver kontaktet fra et fængsel af en kvinde med stærk stofafhængighed. Under afsoningen er hun blevet stoffri og har fået bevilliget ophold på et døgnbehandlingssted efter sin løsladelse.

To dage før løsladelsen får hun at vide, at afgørelsen er ugyldig, fordi den bevilligende kommune er kommet frem til, at hun hører til i en anden kommune, som hun derfor henvises til.

Efter § 9 i lov om retssikkerhed på det sociale område, skal indsatsen fortsættes, selvom der er uklarhed om, hvilken kommune der har hjælpepligten. Alligevel står kvinden nu pludselig til løsladelse til hjemløshed med høj risiko for genoptagelse af stofbruget.

Vi kontakter straks den bevilligende kommune for at få fastholdt afgørelsen om døgnbehandling. Vi anfører blandt andet, at kvinden har indrettet sig i berettiget forventning og vi udfordrer ansvarsfralæggelsen, idet bevillingen kan opretholdes indtil Ankestyrelsen kan afklare, hvilken kommune, der har forpligtelsen. På baggrund af henvendelsen vælger kommunen at fastholde den oprindelige afgørelse. Kvinden kommer dermed i døgnbehandling som planlagt.

